

Handels- en investeringscijfers Afghanistan-Nederland januari 2020

Dit overzicht is gemaakt in opdracht van het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

©by David Mark, Pixabay , Afghanistan

Wat kunt u verwachten bij deze handelscijfers:

IMPORT

Een cijfermatig beeld van de export van Afghanistan naar Nederland

- 3. Goederenexport van Afghanistan naar Nederland in vergelijking met andere landen
- 5. Afghaanse goederen naar Nederland
- 6. Afghaanse investeringen in Nederland

EXPORT

Een cijfermatig beeld van de export van Nederland naar Afghanistan

- 7. Goederenexport van Nederland naar Afghanistan in vergelijking met andere landen
- 9. Nederlandse goederen naar Afghanistan
- 10. Nederlandse investeringen in Afghanistan

PERSPECTIEF

De Nederlandse goederenexport naar Afghanistan in verhouding tot andere landen

- 11. Nederlandse goederen naar Afghanistan in vergelijking met andere landen

- 15. Verantwoording

IMPORT

Goederenexport van Afghanistan naar Nederland in vergelijking met andere landen

Voornaamste Afghaanse exportpartners volgens HS-systeem (bedragen x 1.000.000 euro).

Bron: **International Trade Centre** (ITC), 2019

IMPORTERENDE LANDEN	WAARDE EXPORT IN 2016	WAARDE EXPORT IN 2017	WAARDE EXPORT IN 2018
<i>Totale waarde Afghaanse goederenexport</i>	539	-	1.498
1 Pakistan	256	-	642
2 India	208	-	609
3 China	4	-	48
4 Turkije	11	-	37
5 Iran	17	-	34
6 Verenigde Arabische Emiraten	8	-	27
7 Irak	10	-	22
8 Tadzjikistan	1	-	13
9 Saoedi-Arabië	1	-	11
10 Duitsland	4	-	9
11 Kazachstan	4	-	8
12 Jordanië	1	-	5
13 Oezbekistan	-	-	4
14 Verenigde Staten	1	-	3
15 Verenigd Koninkrijk	2	-	3
16 Rusland	3	-	3
17 Libanon	-	-	2
18 Canada	1	-	2
19 Finland	-	-	2
20 Vietnam	1	-	2
21 Turkmenistan	2	-	2
22 Hongkong SAR	-	-	2
23 Australië	-	-	1
24 Frankrijk	1	-	1
25 Maleisië	-	-	1

26 Polen	-	-	1
27 Myanmar	-	-	1
28 Roemenië	-	-	1
29 Italië	-	-	-
30 Kirgizië	-	-	-
31 Nederland	-	-	-
32 Oekraïne	-	-	-
33 Japan	-	-	-
34 Nieuw-Zeeland	-	-	-
35 Zweden	-	-	-

Toelichting:

- Deze handelscijfers zijn afkomstig van het International Trade Centre (ITC), onderdeel van UNCTAD.
- Soms wijken de ITC-cijfers en CBS-cijfers af van elkaar. Dat komt vooral door de verschillende meetmethodes. Houd hier rekening mee als u beide cijfers vergelijkt.
- Anders dan het CBS maakt ITC gebruik van het HS-systeem (Harmonized System) bij het indelen van de goederenstromen. Het CBS baseert de cijfers op de Standard International Trade Classification (SITC-indeling).
- De CBS-cijfers geven volgens ons een betrouwbaarder beeld van de Nederlandse totale handel met Afghanistan dan die van ITC. Wel zijn de cijfers van de ITC-cijfers een waardevolle aanvulling. Ze schetsen de omvang van de handel van de verschillende handelspartners van Afghanistan zodat u de Nederlandse cijfers kunt vergelijken met die van andere landen.

Afghaanse goederen naar Nederland

Nederlandse goederenimport uit Afghanistan volgens SITC-indeling (bedragen x 1.000.000 euro).

Bron: **Centraal Bureau Statistiek** (CBS), 2019

GOEDEREN	2016	2017	2018	2019*
<i>Totale Nederlandse goederenimport</i>	1	3	3	3
Voeding en levende dieren	-	-	-	1
Dranken en tabak	-	-	-	-
Grondstoffen	-	-	-	-
Minerale brandstoffen	-	-	-	-
Dierlijke en plantaardige oliën	-	-	-	-
Chemische producten	-	-	-	-
Fabricaten	-	-	-	-
Machines en vervoermaterieel	-	1	1	-
Diverse gefabriceerde goederen	-	2	1	1
Niet afzonderlijk genoemde goederen	-	-	-	-

*voorlopige cijfers januari – oktober 2019

Toelichting:

- Deze cijfers zijn afkomstig van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).
- Het CBS baseert de cijfers op de Standard International Trade Classification (SITC-indeling). De CBS-cijfers geven volgens ons een betrouwbaarder beeld van de Nederlandse totale handel met Afghanistan dan die van het International Trade Centre (ITC).

Afghaanse investeringen in Nederland

Afghaanse investeringen in Nederland, exclusief bilaterale financieringsinstellingen (bedragen x 1.000.000 euro).

Bron: **De Nederlandsche Bank** (DNB), 2018.

2015	2016	2017	2018
3	3	2	2

Toelichting:

- Directe buitenlandse investeringen (ook wel Foreign Direct Investment, FDI) leveren vaak een belangrijke bijdrage aan het versterken van de economie en de groei van de welvaart van een land.
- De cijfers van DNB kunnen vanaf 2014 afwijken. Dat heeft te maken met een recente aanpassing van de cijfers in het basisjaar, 2015. De achtergrond hiervan is dat DNB (en Nationale Rekeningen) meer inzicht heeft gekregen in de manier waarop multinationale ondernemingen hun productieactiviteiten hebben georganiseerd. Verder zijn de internationale richtlijnen aangescherpt.

EXPORT

Goederenexport van Nederland naar Afghanistan in vergelijking met andere landen

Voornaamste Afghaanse importpartners volgens HS-systeem (bedragen x 1.000.000 euro).

Bron: **International Trade Centre** (ITC), 2019

EXPORTERENDE LANDEN	WAARDE EXPORT IN 2016	WAARDE EXPORT IN 2017	WAARDE EXPORT IN 2018
<i>Totale waarde Afghaanse goederen import</i>	5.904	-	12.543
1 Iran	1.143	-	2.141
2 China	987	-	1.975
3 Pakistan	1.083	-	1.841
4 Kazachstan	562	-	1.339
5 Oezbekistan	361	-	938
6 Japan	225	-	701
7 Turkmenistan	321	-	653
8 India	138	-	600
9 Maleisië	239	-	478
10 Rusland	125	-	267
11 Verenigde Arabische Emiraten	181	-	211
12 Tadzjikistan	72	-	162
13 Kenia	43	-	139
14 Turkije	71	-	134
15 Zuid-Korea	37	-	119
16 Duitsland	27	-	111
17 Vietnam	52	-	110
18 Verenigde Staten	66	-	93
19 Indonesië	33	-	73
20 Thailand	17	-	29
21 België	1	-	19
22 Australië	5	-	19
23 Canada	6	-	17
24 Italië	5	-	16
25 Frankrijk	5	-	13

26 Nederland	5	-	12
27 Bangladesh	3	-	11
28 Litouwen	1	-	10
29 Ierland	6	-	9
30 Zweden	3	-	9

Toelichting:

- Deze handelscijfers zijn afkomstig van het International Trade Centre (ITC), onderdeel van UNCTAD.
- Soms wijken de ITC-cijfers en CBS-cijfers af van elkaar. Dat komt vooral door de verschillende meetmethodes. Houd hier rekening mee als u beide cijfers vergelijkt.
- Anders dan het CBS maakt ITC gebruik van het HS-systeem (Harmonized System) bij het indelen van de goederenstromen.
- De CBS-cijfers geven volgens ons een betrouwbaarder beeld van de Nederlandse totale handel met Afghanistan dan die van ITC. Wel zijn de cijfers van de ITC-cijfers een waardevolle aanvulling. Ze schetsen de omvang van de handel van de verschillende handelspartners van Afghanistan zodat u de Nederlandse cijfers kunt vergelijken met die van andere landen.

Nederlandse goederen naar Afghanistan

Nederlandse goederenuitvoer naar Afghanistan volgens SITC-indeling (bedragen x 1.000.000).

Bron: **Centraal Bureau Statistiek** (CBS), 2019

GOEDEREN	2016	2017	2018	2019*
<i>Totale Nederlandse goederenuitvoer</i>	34	33	33	23
Voeding en levende dieren	11	11	15	11
Dranken en tabak	1	-	1	1
Grondstoffen	1	1	1	1
Minerale brandstoffen	-	-	-	-
Dierlijke en plantaardige oliën	-	-	-	-
Chemische producten	6	5	3	4
Fabricaten	2	1	1	1
Machines en vervoermaterieel	11	9	8	4
Diverse gefabriceerde goederen	2	3	3	2
Niet afzonderlijk genoemde goederen	-	-	-	-

*voorlopige cijfers januari – oktober 2019

Toelichting:

- Deze cijfers zijn afkomstig van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).
- Het CBS baseert de cijfers op de Standard International Trade Classification (SITC-indeling). De CBS-cijfers geven volgens ons een betrouwbaarder beeld van de Nederlandse totale handel met Afghanistan dan die van het International Trade Centre (ITC).

Nederlandse investeringen in Afghanistan

Nederlandse investeringen in Afghanistan, exclusief bilaterale financieringsinstellingen (bedragen x 1.000.000 euro).

Bron: **De Nederlandsche Bank** (DNB), 2018.

2015	2016	2017	2018
10	10	-	-

Toelichting:

- Directe buitenlandse investeringen (ook wel Foreign Direct Investment, FDI) leveren vaak een belangrijke bijdrage aan het versterken van de economie en de groei van de welvaart van een land.
- De cijfers van DNB kunnen vanaf 2014 afwijken. Dat heeft te maken met een recente aanpassing van de cijfers in het basisjaar, 2015. De achtergrond hiervan is dat DNB (en Nationale Rekeningen) meer inzicht heeft gekregen in de manier waarop multinationale ondernemingen hun productieve activiteiten hebben georganiseerd. Verder zijn de internationale richtlijnen aangescherpt.

PERSPECTIEF

De Nederlandse goederenexport naar Afghanistan in verhouding tot andere landen

Met deze tabel geven we aan hoeveel we naar Afghanistan exporteren, in verhouding tot andere landen.

Nederlandse goederenexport naar alle landen (bedragen x 1.000.000 euro).

Bron: **Centraal Bureau Statistiek (CBS)**, 2019

	2015	MLN. €	2016	MLN. €	2017	MLN. €	2018 *	MLN. €
	<i>Totale waarde export Nederlandse goederen**</i>	418.982	<i>Totale waarde export Nederlandse goederen</i>	423.228	<i>Totale waarde export Nederlandse goederen</i>	467.434	<i>Totale waarde export Nederlandse goederen</i>	455.043
	LANDEN		LANDEN		LANDEN		LANDEN	
1.	Duitsland	98.509	Duitsland	97.015	Duitsland	106.851	Duitsland	104.426
2.	België	43.914	België	43.563	België	48.137	België	46.162
3.	Verenigd Koninkrijk	36.479	Verenigd Koninkrijk	38.777	Verenigd Koninkrijk	39.223	Verenigd Koninkrijk	36.442
4.	Frankrijk	33.123	Frankrijk	34.313	Frankrijk	37.684	Frankrijk	35.901
5.	Verenigde Staten	18.026	Verenigde Staten	17.649	Verenigde Staten	19.781	Verenigde Staten	21.241
6.	Italië	17.372	Italië	17.616	Italië	18.980	Italië	18.637
7.	Spanje	12.206	Spanje	12.605	Spanje	13.758	Spanje	13.662
8.	Polen	9.994	Polen	10.348	Polen	11.914	Polen	11.953
9.	China	8.527	China	9.671	China	11.322	China	9.295
10.	Zweden	7.754	Zweden	8.637	Zweden	9.623	Zweden	9.085
11.	Tsjechië	6.569	Tsjechië	6.706	Tsjechië	6.983	Tsjechië	6.850
12.	Denemarken	5.734	Denemarken	5.791	Zuid-Korea	5.959	Denemarken	5.756
13.	Zwitserland	5.529	Zwitserland	5.612	Turkije	5.926	Oostenrijk	5.747
14.	Turkije	5.241	Oostenrijk	5.135	Denemarken	5.843	Zwitserland	5.691
15.	Oostenrijk	4.937	Turkije	5.108	Zwitserland	5.821	Turkije	5.114
16.	Finland	4.337	Singapore	4.847	Oostenrijk	5.741	Rusland	5.048
17.	Rusland	4.198	Rusland	4.309	Rusland	5.392	Singapore	4.874
18.	Zuid-Korea	4.152	Finland	4.187	Singapore	5.356	Zuid-Korea	4.502
19.	Singapore	3.977	Noorwegen	3.943	Finland	4.477	Finland	4.344
20.	Noorwegen	3.758	Zuid-Korea	3.619	Noorwegen	4.403	Noorwegen	3.973
21.	Japan	3.457	Ierland	3.460	Ierland	3.735	Japan	3.877
22.	Ierland	3.424	Japan	3.326	Japan	3.714	Taiwan	3.771
23.	Hongarije	3.015	Brazilië	3.284	Hongarije	3.452	Ierland	3.723
24.	Canada	2.993	Taiwan	3.116	Taiwan	3.437	Hongarije	3.714
25.	Nigeria	2.937	Hongarije	3.115	Canada	3.380	Nigeria	3.695
26.	Verenigde Arabische Emiraten	2.829	Canada	3.077	Portugal	2.845	Canada	3.630
27.	Taiwan	2.748	Verenigde Arabische Emiraten	2.841	Verenigde Arabische Emiraten	2.789	Verenigde Arabische Emiraten	3.041

28.	Brazilië	2.697	Portugal	2.394	Australië	2.599	Australië	2.857
29.	Saoedi-Arabië	2.515	Roemenië	2.361	Roemenië	2.524	Portugal	2.847
30.	Portugal	2.379	Australië	2.333	Saoedi-Arabië	2.521	Saoedi-Arabië	2.833
31.	Mexico	2.347	Nigeria	2.320	Nigeria	2.506	Mexico	2.466
32.	Hongkong	2.243	Saoedi-Arabië	2.135	Brazilië	2.466	Roemenië	2.414
33.	Australië	2.239	Hongkong	2.108	Israël	2.311	Brazilië	2.291
34.	Zuid-Afrika	2.034	Griekenland	2.085	Mexico	2.280	Griekenland	2.099
35.	Griekenland	2.032	Israël	1.961	Griekenland	2.255	Hongkong	2.022
36.	Roemenië	2.002	Mexico	1.909	Hongkong	2.105	India	1.962
37.	India	1.919	Zuid-Afrika	1.874	India	2.081	Israël	1.929
38.	Israël	1.413	India	1.787	Zuid-Afrika	1.879	Zuid-Afrika	1.789
39.	Egypte	1.392	Slowakije	1.456	Slowakije	1.480	Togo	1.572
40.	Slowakije	1.366	Egypte	1.320	Maleisië	1.400	Slowakije	1.479
41.	Algerije	1.115	Caymaneilanden	1.168	Egypte	1.201	Egypte	1.234
42.	Maleisië	1.115	Maleisië	1.166	Luxemburg	1.132	Luxemburg	1.133
43.	Thailand	1.067	Thailand	1.082	Thailand	1.101	Caymaneilanden	1.097
44.	Luxemburg	1.044	Marokko	1.019	Pakistan	1.094	Litouwen	1.047
45.	Togo	1.027	Luxemburg	1.016	Iran	1.061	Maleisië	1.040
46.	Bulgarije	897	Indonesië	945	Litouwen	1.031	Thailand	1.028
47.	Marokko	849	Bulgarije	846	Bulgarije	982	Bulgarije	998
48.	Ghana	800	Algerije	844	Marokko	978	Vietnam	971
49.	Vietnam	799	Vietnam	821	Togo	972	Marokko	930
50.	Litouwen	741	Litouwen	804	Estland	897	Oekraïne	899
51.	Estland	717	Togo	797	Indonesië	868	Gibraltar	860
52.	Indonesië	711	Slovenië	795	Oekraïne	865	Estland	844
53.	Argentinië	679	Estland	783	Vietnam	853	Slovenië	829
54.	Slovenië	674	Oekraïne	722	Gibraltar	823	Argentinië	803
55.	Oekraïne	631	Argentinië	713	Slovenië	815	Indonesië	739
56.	Koeweit	624	Iran	706	Argentinië	790	IJsland	678
57.	Kroatië	533	Chili	587	Algerije	767	Iran	678
58.	Colombia	526	IJsland	558	Ghana	667	Ghana	663
59.	Chili	491	Kroatië	551	IJsland	642	Chili	660
60.	Letland	465	Pakistan	531	Kroatië	640	Kroatië	654
61.	Gibraltar	462	Koeweit	524	Caymaneilanden	608	Senegal	601
62.	Iran	456	Letland	513	Chili	603	Algerije	561
63.	IJsland	447	Gibraltar	512	Letland	586	Koeweit	541
64.	Venezuela	436	Filippijnen	488	Oman	569	Irak	527
65.	Filippijnen	434	Ghana	440	Koeweit	533	Letland	519
66.	Qatar	417	Nieuw-Zeeland	414	Nieuw-Zeeland	510	Servië	514
67.	Servië	403	Colombia	410	Qatar	497	Nieuw-Zeeland	502
68.	Ecuador	375	Qatar	390	Filippijnen	493	Qatar	483
69.	Pakistan	374	Kazachstan	366	Jordanië	484	Filippijnen	482
70.	Kazachstan	372	Servië	359	Colombia	457	Pakistan	478

71.	Nieuw-Zeeland	361	Irak	346	Ecuador	457	Cyprus	443
72.	Oman	344	Cyprus	345	Servië	445	Oman	434
73.	Jordanië	339	Guinee	337	Guinee	410	Colombia	409
74.	Senegal	337	Libanon	333	Senegal	402	Ecuador	401
75.	Cyprus	334	Oman	326	Irak	397	Malta	392
76.	Malta	312	Senegal	309	Libanon	366	Kazachstan	372
77.	Libanon	308	Malta	301	Peru	348	Libanon	355
78.	Guinee	304	Peru	290	Kazachstan	345	Jordanië	326
79.	Irak	289	Jordanië	289	Cyprus	343	Ivoorkust	306
80.	Kenia	283	Tunesië	288	Bangladesh	335	Libië	305
81.	Equatoriaal-Guinea	277	Ecuador	284	Kenia	308	Tunesië	302
82.	Tunesië	271	Kenia	245	Malta	290	Guinee	272
83.	Peru	260	Curaçao	203	Ivoorkust	290	Peru	270
84.	Angola	229	Wit-Rusland	196	Tunesië	285	Kenia	267
85.	Jemen	223	Bangladesh	195	Wit-Rusland	257	Congo (Dem. Republiek)	244
86.	Ivoorkust	220	Ivoorkust	162	Curaçao	236	Curaçao	233
87.	Curaçao	216	Angola	160	Bahama's	199	Bangladesh	230
88.	Suriname	209	Libië	157	Libië	191	Wit-Rusland	222
89.	Wit-Rusland	208	Cuba	157	Suriname	171	Ethiopië	221
90.	Libië	195	Bahrein	153	Bosnië-Herzegovina	164	Dominicaanse Republiek	200
91.	Bangladesh	184	Bosnië-Herzegovina	152	Bahrein	164	Suriname	180
92.	Azerbeidzjan	177	Venezuela	146	Ethiopië	163	Bosnië-Herzegovina	172
93.	Caymaneilanden	173	Panama	142	Panama	157	Bahrein	169
94.	Panama	155	Suriname	141	Congo (Dem. Republiek)	153	Oezbekistan	157
95.	Cuba	149	Dominicaanse Republiek	134	Angola	150	Azerbeidzjan	151
96.	Bosnië-Herzegovina	143	Ethiopië	122	Cuba	150	Cuba	148
97.	Bahrein	140	Georgië	120	Azerbeidzjan	138	Panama	145
98.	Benin	125	Kameroen	118	Mali	127	Kameroen	143
99.	Tanzania	120	Azerbeidzjan	116	Costa Rica	125	Macau	130
100.	Kameroen	115	Sri Lanka	111	Uruguay	123	Angola	129
101.	Sri Lanka	114	Tanzania	107	Dominicaanse Republiek	121	Mali	124
102.	Dominicaanse Republiek	111	Aruba	98	Marshall-eilanden	118	Uruguay	114
103.	Gabon	109	Mali	94	Kameroen	118	Sri Lanka	107
104.	Congo	105	Macedonië	92	Georgië	114	Aruba	106
105.	Mauritanië	101	Bahama's	91	Aruba	112	Georgië	105
106.	Congo (Dem. Republiek)	95	Uruguay	91	Macedonië	106	Macedonië	103
107.	Aruba	95	Benin	87	Sri Lanka	94	Benin	94
108.	Georgië	91	Mauritanië	86	Oezbekistan	93	Tanzania	92
109.	Uruguay	87	Costa Rica	85	Tanzania	86	Marshall-eilanden	87
110.	Soedan	84	Congo (Dem. Republiek)	77	Mauritanië	81	Albanië	83

111.	Oezbekistan	84	Trinidad en Tobago	77	Soedan	79	Gabon	80
112.	Bolivia	83	Guatemala	70	Gabon	77	Moldavië	79
113.	Ethiopië	82	Congo	67	Benin	76	Mauritanië	79
114.	Kaapverdië	81	Moldavië	65	Macau	76	Costa Rica	74
115.	Mali	76	Soedan	64	Moldavië	70	Guatemala	71
116.	Macedonië	73	Bolivia	64	Bolivia	67	Mozambique	70
117.	Costa Rica	73	Oezbekistan	63	Guatemala	66	Bermuda	70
118.	Trinidad en Tobago	73	Paraguay	61	Venezuela	65	Trinidad en Tobago	70
119.	Burkina Faso	72	Gabon	56	Paraguay	63	Armenië	67
120.	Paraguay	68	Albanië	55	Congo	62	Burkina Faso	66
121.	Guatemala	67	Oeganda	55	Turkmenistan	62	Venezuela	66
122.	Turkmenistan	65	Caribisch Nederland	53	Burkina Faso	61	Turkmenistan	63
123.	Moldavië	58	Jemen	52	Caribisch Nederland	61	Jamaica	61
124.	Bahama's	56	Syrië	50	Oeganda	57	Oeganda	60
125.	Sierra Leone	54	Burkina Faso	48	Syrië	56	Caribisch Nederland	60
126.	Oeganda	50	Mauritius	47	Gambia	52	Sint Maarten (Nederlands deel)	59
127.	Albanië	47	Britse Maagdeneilanden	42	Albanië	51	Kaapverdië	57
128.	Caribisch Nederland	47	Honduras	42	Sierra Leone	51	Soedan	56
129.	Sint Maarten (Nederlands deel)	43	Sint Maarten (Nederlands deel)	42	Sint Maarten (Nederlands deel)	51	Paraguay	56
130.	Afghanistan	43	Montenegro	40	Zambia	50	Bahama's	53
131.	Liberia	42	Equatoriaal-Guinea	40	Trinidad en Tobago	48	Montenegro	51
132.	Faeröer-eilanden	41	Zambia	40	Armenië	47	Syrië	51
133.	Gambia	41	Turkmenistan	37	Jamaica	47	Bolivia	51
134.	Mauritius	41	Mozambique	35	Jemen	47	Madagaskar	48
135.	Zambia	40	Sierra Leone	35	Brunei	46	Niger	48
136.	Syrië	39	Djibouti	34	Mozambique	45	Mauritius	47
137.	Honduras	36	Afghanistan	34	Montenegro	44	Haïti	47
138.	Montenegro	34	Kaapverdië	33	Mauritius	43	Zambia	46
139.	Mozambique	34	Antigua en Barbuda	32	Liberia	40	Congo	45
140.	El Salvador	34	Haïti	32	Madagaskar	39	Jemen	42
141.	Haïti	32	Jamaica	31	Haïti	39	Faeröer-eilanden	39
142.	Armenië	31	Gambia	30	Honduras	39	Honduras	38
143.	Ceuta	30	Liberia	29	Equatoriaal-Guinea	36	Gambia	37
144.	Niger	30	Armenië	29	Afghanistan	33	Sierra Leone	37
145.	Brunei	30	El Salvador	28	Kaapverdië	31	Liberia	36
146.	Djibouti	29	Ceuta	27	Myanmar	30	Myanmar	35
147.	Tsjaad	29	Namibië	27	Cambodja	29	Cambodja	33
148.	Cambodja	28	Guyana	27	Guyana	29	Equatoriaal-Guinea	33
149.	Macau	28	Brunei	27	Kosovo	27	Guyana	32
150.	Guyana	27	Myanmar	26	El Salvador	27	Afghanistan	31

* voorlopige cijfers van 2018

** Totale waarde van Nederlandse export, dus van alle landen en gebieden ter wereld, dus niet alleen deze lijst.

Verantwoording

Dit is een publicatie van:
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
Prinses Beatrixlaan 2 | 2595 AL Den Haag
Postbus 93144 | 2509 AC Den Haag
www.rvo.nl

© Rijksdienst voor Ondernemend Nederland | januari 2020

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) stimuleert duurzaam, agrarisch, innovatief en internationaal ondernemen. Met subsidies, het vinden van zakenpartners, kennis en het voldoen aan wet- en regelgeving. RVO werkt in opdracht van ministeries en de Europese Unie.

RVO is een onderdeel van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

Heeft u op basis van deze handelscijfers feedback voor onze redactie?
Neem dan [contact op](#) met RVO.nl.
Wij waarderen uw input.